

ارزیابی بروندهای برنامه درسی تفکر و سبک زندگی دوره اول متوسطه در شهردزفول

زهرا کمال

دانش آموخته ی کارشناسی ارشد : دانشگاه : آزاد اسلامی واحد دزفول E:Zahra.k1843@gmail.com

دیگر، هدف آموزش و پرورش تربیت افرادی نیست که تنها به محتوای یک علم تسلط دارند و محصول و فرآورده های عده ی معدودی از دانشمندان و تولیدکنندگان علم و فن آوری را منفعلانه مصرف کنند، بلکه هدف، پرورش افرادی متفکر است که به جای محتوای علم، روش تولید، نقد، تغییر و اصلاح خلاقانه ی امور را آموخته باشند به گونه ای که دیگر وظیفه ی نظام های آموزشی به جای انتقال و انباشتن اطلاعات علمی، ایجاد شرایط مطلوب برای پرورش تفکر است (شعبانی، ۱۳۹۰). برنامه ی درسی، مهمترین ابزار دست یابی هر نظام آموزشی به رسالت ها و هدف های خود بوده و مهمترین عنصر و جوهره هر نظام آموزشی است که اثر بخشی آن را تضمین می کند (بارود^۳، ۲۰۱۰). بنابراین تعیین ساختار بهینه برنامه درسی با توجه به تغییرات جهانی و گسترش علوم و فناوری های نوین، از دل مشغولی های دست اندر کاران در نظام آموزشی است. لازمه ی این امر، مطالعه ی سطوح، عناصر و مؤلفه های مختلف برنامه ی درسی و روش های اصلاح و بهبود آن ها، از طریق ارزشیابی است. ارزشیابی عبارت است از جمع آوری اطلاعات برای تصمیم گیران، که با هدف تعیین شایستگی وارزش (اسکریون^۴، ۲۰۰۷)، دست یابی به خط مشی های بهتر عملیاتی سازی (بارود، ۲۰۱۰) و بهبود کیفیت برنامه درسی (استافیل بیم، ۲۰۰۷) مورد استفاده قرار می گیرد. برداشت های مختلف از ارزشیابی باعث شکل گیری متعددی شده و صاحب نظران از جمله استافیل بیم (۱۹۹۹) آن ها را به شکل های متعدد دسته بندی نموده اند. یکی از الگو هایی که سطوح و عناصر و مؤلفه های برنامه درسی را به طور جامع و طبق شاخص های کمی و کیفی مناسب مورد ارزشیابی قرار می دهد، الگوی ارزشیابی سیپ است. چهارمین نوع ارزشیابی الگوی سیپ، ارزشیابی بروندها است که در آن به ارزشیابی پیامد های مطلوب، ناخواسته، بلند مدت، کوتاه مدت برنامه پرداخته می شود و هدف آن به ارزشیابی پیامدها و توسعه پیامدها ی مطلوب برنامه است (استافیل بیم، ۲۰۰۳). لذا پژوهشگر با توجه به این مبنا و بر اساس اهمیت عنصر تفکر و تعقل الگوی برنامه ی درسی ملی، برنامه ی درسی تفکر و سبک زندگی در کشور برای دوره ی اول متوسطه تدوین و برای اولین بار در کشور به اجرا گذاشته شد. تا دانش آموزان، حال بزرگسالانی اندیشمند، منتقد، اصلاح گر و تولید کننده ی علم بار آیند و از خود رأیی و جزم گرایی رهایی یابند. بنابراین همسو با تغییرات و تحولات سازمان ها و نظام های آموزشی وجود ابزاری جهت سنجش عملکرد آنها و ارزیابی میزان تحقق اهدافشان احساس می شود

چکیده: هدف از پژوهش حاضر ارزیابی برنامه درسی تفکر و سبک زندگی دوره ی اول متوسطه از دیدگاه دانش آموزان و معلمان بود. روش تحقیق از نوع پیمایشی و همچنین پژوهش از نوع توصیفی است. جامعه آماری این پژوهش شامل معلمان و دانش آموزان دوره ی اول متوسطه شهر دزفول درسال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳ بود. که دانش آموزان به شیوه ی نمونه گیری تصادفی خوشه ای انتخاب شدند. ابزار جمع آوری اطلاعات شامل پرسشنامه محقق ساخته (نظر سنجی در باره ی کیفیت آموزشی) برای معلمان و دانش آموزان بطور جداگانه ساخته شده است. روش آماری پژوهش حاضر آزمون برازش نکویی خی دو و رتبه بندی فریدمن و t تک گروهی بود که برای کلیه سؤالات سطح معنی داری $\alpha = 5\%$ در نظر گرفته شده است. نتایج یافته های پژوهش نشان داد که کمترین نمره مربوط به مطلوبیت عوامل بروندادی (دانش آموختگان) برنامه درسی تفکر و سبک زندگی دوره اول متوسطه اول مدارس شهر دزفول از دیدگاه معلمان است و مطلوبیت عوامل برونداد با میانگین رتبه (۱/۸۶) ضعیف ترین مطلوبیت را نشان داده است. به طور خلاصه نتایج کلی پژوهش حاضر نشان می دهد که برنامه درسی تفکر و سبک زندگی دوره اول متوسطه شهر دزفول از نظر برونداد از دیدگاه معلمان و دانش آموزان در سطح نسبتاً مطلوبی قرار دارد. کلید واژه ها: الگوی سیپ، کیفیت آموزشی، بروندها (معلمان، دانش آموزان).

مقدمه: تعلیم و تربیت یکی از مهمترین فعالیت های بشر در تمامی جوامع می باشد. نیاز به تربیت و آماده سازی افراد برای زندگی در جامعه ی در حال رشد و تعدد دیدگاه ها در خصوص نقشی که آدمیان در قرن جدید ایفا خواهند کرد از یک سو و انباشته شدن حجم اطلاعات و دانش و توسعه ی فن آوری ها در آستانه ی قرن بیست و یکم از سویی دیگر، بیش از پیش دست اندرکاران تعلیم و تربیت را متوجه هدایت و سازماندهی فرایندهای آموزشی نموده است. در چنین بستری محافل آموزشی به منزله ی مخزن دانش و استادان به مثابه ی سخنران و انتقال دهنده ی اطلاعات عمل نمی کنند. بلکه شاگردان باید مهارت خود را در تفکر و استدلال افزایش داده و اطلاعات را مورد پردازش قرار دهند (مایرز^۱، ۱۹۴۲). در این میان پرورش ذهن که خود قسمتی از تعلیم و تربیت است و عبارت از آموختن تفکر انتقادی، خلاق و مؤثر به کودکان می باشد، اهمیت وافری پیدا کرده است. به عبارت

3.Scriven
4.Stufflebeam

¹.Meyers
².Bharvad